



רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 ביולי 2008

405

כ"ה בתמוז התשס"ח

עמוד

704 הצעת חוק תכנון משק החלב, התשס"ח-2008

הצעת חוק תכנון משק החלב, התשס"ח-2008

פרק א': מטרת החוק

- מטרות החוק 1. מטרותיו של חוק זה הן:
- (1) לפתח, לייעל ולבסס את משק החלב בישראל, תוך הבטחת איכות ובטיחות ייצור החלב ושיווקו;

דבריו הסבר

כללי הכמויות והמחירים בענף, תוך הבטחת אספקה שוטפת של מוצרי חלב לצרכנים.

בנוסף לנימוקים האמורים בדבר הצורך בתכנון והסדרה בענף החלב, שעיקרם נימוקים כלכליים, יש לתכנון בענף זה היבט משמעותי נוסף: התכנון בענף שבו ייצור החלב מוסדר ומכסות ייצור חלב מוענקות ליצרנים המתגוררים במשקים חקלאיים ומתפרנסים מייצור חלב כעיסוק עיקרי, מאפשר ליישם את מדיניותה של הממשלה לשמר ולחזק את הפריסה ההתיישבותית, באמצעות הגנה על משקי החלב הפעילים, ויצירת עוגן כלכלי להתיישבויות בפריפריה.

על אף היות ענף החלב ענף מתוכנן על כל היבטיו, התכנון בענף זה מעוגן כיום נורמטיבית באופן חלקי וחסר, בשני דברי חקיקה: חוק תכנון משק החלב בישראל, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק התכנון הקיים). וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), התשכ"ז-1967 (להלן – צו החלב). חוק התכנון הקיים קובע כי שיווק חלב ומוצריו בישראל יהיה מייצור מקומי בלבד, על פי מכסה שנתית שתיקבע בידי שר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – שר החקלאות). צו החלב קובע הוראות שונות בעניין חלוקת מכסות חלב על ידי "המנהל", שהוא שר החקלאות או מי שהוא מינה לעניין זה.

התכנון בענף החלב מיושם ומבוצע מזה שנים על ידי מנהל מכסות, תוך הישענות על תשתית המידע וכוח האדם של חברת מועצת החלב (ייצור ושיווק) (להלן – המועצה או מועצת החלב). שהיא חברה פרטית שחברים בה נציגי הממשלה, יצרני החלב, המחלבות והצרכנים. לאורך השנים מינו שרי החקלאות בדרך כלל את המנהל הכללי של מועצת החלב למנהל המכסות. לצורך יישום התכנון וביצועו, מחלק מנהל המכסות כורועו הארוכה של שר החקלאות, את מכסות הייצור ליצרנים בהתאם למכסה השנתית. במקביל מווסתת המועצה את עודפי החלב העונתיים והשנתיים באמצעות קביעת מחירים דיפרנציאליים בעבור חלב גולמי ליצרנים, וקביעת מנגנוני שיווק בארץ ובחו"ל של עודפי החלב האמורים. בנוסף פועלת מועצת החלב לשיפור וקידום הרמה המקצועית של משק החלב הישראלי, בדרך של מימון פעילות מחקר ופיתוח והדרכה. כן עוסקת המועצה בפעילות הסברתית וחינוכית שנועדה לעודד צריכת חלב ומוצריו.

ענף החלב הוא ענף חקלאי רב חשיבות. היקף הייצור השנתי של החלב הגולמי בישראל בשנת 2007 היה כ-1,185 מיליון ליטרים של חלב, בערך כספי של כ-2.4 מיליארד ש"ח (בשער המשק). בשל מאפייניו הייחודיים של הענף, כפי שיפורט להלן, זהו אחד משני הענפים החקלאיים היחידים שנותרו כענפים מתוכננים, על כלל היבטיהם: ייצור על פי מכסות, מעורבות ממשלתית בוויסות כמויות חומרי הגלם, פיקוח על מחירים וכיוצא בזה.

מאפייניו הייחודיים של ענף החלב, המחייבים תכנון והסדרה, הם אלה:

– חלב גולמי, המשמש לייצור מזון בסיסי, הוא מוצר מתכלה המתקלקל במהירות. יש צורך לעבדו ולשוקו בתוך זמן קצר, ולשם החזקתו ושימורו באיכות נאותה נדרשים מיתקני קירור מתאימים;

– לא ניתן לשווק חלב או מוצרי חלב לצרכן הסופי בלא פסטור ועיבוד תעשייתי במחלבה;

– ייצור חלב במשק החקלאי ועיבודו במחלבות, הוא תהליך עתיר הון וטכנולוגיה רוב ההשקעה בתשתיות ובמיתקנים אינה ניתנת להסבה לשימושים חלופיים;

– שמירה על כושר הייצור בענף לצורך הבטחת אספקה שוטפת של מוצרי חלב לצרכנים, מחייבת תכנון לטווח ארוך בשל העלויות הגבוהות הכרוכות בהקמת תשתיות הייצור, העיבוד והשיווק ובהיערכותן;

– תנודתיות קיצונית בייצור החלב בין עונות השנה, גורמת לייצור עודפי חלב ניכרים בחורף ועודפי ביקוש בקיץ. כדי לשמר את עודפי החלב יש לעבדו לאבקת חלב וחמאה, שהם חומרי גלם חלביים הניתנים לאחסון ולשימור, בתהליך יקר ביותר;

– על פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, ודרישות הכשרות, המחלבות אינן פועלות בשבתות ובחגים והחלב שמופק מחליבת הפרות במועדים אלה מופנה לייצור אבקת חלב. לפיכך קיימת תנודתיות חריפה בייצור החלב גם על בסיס שבועי, אשר מחייבת ויסות וטיפול בדרך של ייבוש החלב לאבקה וחביצתו לחמאה. מציאת שימושים לעודפי הייצור הכרחית לוויסות

(2) להבטיח אספקה סדירה של חלב ומוצרי, תוך הבטחת מחירים נאותים ליצרנים ולציבור ותנאים הולמים לפעילות המחלבות.

פרק ב': הגדרות

הגדרות 2. בחוק זה –

“ועדת הערר” – ועדת הערר שהוקמה לפי הוראות סעיף 9;

“חומרי גלם חלביים” – אבקת חלב וחמאה תעשייתית שמקורם בחלב בקר גולמי;

דבריו הסבר

של קביעת תקנות, ואילו יישום וביצוע המדיניות, יופקדו בידי מועצת החלב. לצורך יישום מטרות החוק, מוצע, בין השאר, לעגן את פעילותה של מועצת החלב כגוף המופקד על יישום התכנון בענף החלב, להעניק לה את הסמכויות הנדרשות לשם כך ולקבוע מסגרת של בקרה ופיקוח על פעולותיה. החוק מבהיר את מעמדה של החברה כחברה לתועלת הציבור, הפועלת למטרות ציבוריות בלבד, ומחיל על החברה על עובדיה ועל נושאי משרה בה חובות מן המשפט הציבורי. בעניין זה מציע החוק הסדר דומה לזה שנקבע בשנים האחרונות בחוקים שונים שהטילו מטלות ציבוריות על חברות פרטיות, כגון חוק הספריה הלאומית, התשס"ח-2007, וחוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה). התשס"ו-2006.

לעניין קביעת המחירים מוצע בחוק לעגן את קביעת מחיר המטרה במנגנון הקבוע בחוק הפיקוח, בכמה שינויים המפורטים בחוק, כאשר במשך שש שנים מיום תחילתו של החוק, מחיר המטרה ייקבע בהתאם למחיר המטרה האחרון שייקבע ערב כניסת החוק לתוקף, כשהוא מעודכן לפי נוהל העדכון המקובל כיום. במקביל, מתוך רצון לשפר, בין השאר, את התחרותיות בין המחלבות אשר מחויבות לשלם ליצרנים את מחיר המטרה על פי ההסכמות המתוארות לעיל, מתכוונת הממשלה לצמצם באופן ניכר את הפיקוח על מחירי אותם מוצרים שעדיין נתונים בפיקוח. בצד זאת, מוצע בהצעת החוק לעגן את הנוהג המקובל זה שנים, ולפיו, ככל שעדיין מצויים מוצרים בפיקוח, הרי שוועדת המחירים תקבע אמות מידה, שיקבעו כי עדכון מחירי מוצרי החלב יהיה בהתאם לשינויים במחיר המטרה.

סעיף 1 הסעיף המוצע קובע את מטרות החוק, אשר לשם השגתן נחוצים התכנון וההסדרה האמורים בענף החלב. כאמור, תכנון משק החלב נדרש לשם פיתוחו, ייעולו וביטוסו של הענף ולשם הבטחת אספקה סדירה של חלב לציבור הצרכנים, במחירים נאותים ליצרנים ולציבור ותנאים הולמים לפעילות המחלבות.

סעיף 2 להגדרה חלב במכסה –

מונח זה הוא מונח יסוד בחוק המוצע, והוא מוגדר ככמות החלב הגולמי שיוצר על ידי מי שניתנה לו מכסה לייצור חלב (להלן – יצרן). המונח חשוב לצורך ההבחנה בין חלב שיוצר במסגרת הכמות שנקבעה מראש ליצרן, לבין חלב שיוצר מעבר למכסה, המהווה חלב עודף.

המועצה הוקמה כמועצה מייעצת בשנת 1966 ובשנת 1966 אוגדה כחברה על פי החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, כדי לבצע את מדיניותה של הממשלה בתחום החלב, אך היא לא הפכה לתאגיד על פי חוק. החברה הוקמה כחברה מוגבלת בערבות חבריה, היא פועלת שלא למטרות רווח, והכנסותיה, על פי תזכירה, משמשות לביצוע מטרות החברה, ואף הכנסה או נכס שלה לא משמשים לתשלום רווחים או דיווידנדים לחברים. יש להדגיש שכבר כיום מועצת החלב אינה תאגיד פרטי מובהק, ולולא הוראת סעיף 62 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, הקובע כי החוק לא יחול על חברה הפועלת כמועצה לייצור או לשיווק חקלאי, היא היתה נחשבת לחברה מעורבת.

מרכיב חשוב נוסף במסגרת ההסדרה של ענף החלב הוא “מחיר המטרה” – המחיר אשר המחלבות משלמות ליצרנים בעבור ליטר חלב גולמי. מחיר זה, המשמש כלי רב חשיבות בהסדרת התכנון בענף החלב ובהבטחת יציבותו של הענף, נקבע על בסיס עלויות הייצור, לפי סקר רווחיות דו-שנתי המתבצע אצל מודגם מייצג של יצרנים. קביעת מחיר המטרה והחובה לרכוש את החלב הגולמי במחיר שאינו נמוך ממנו, אינם מוסדרים כיום בחקיקה ומבוססים על ההסכמות ארוכות שנים בין הגורמים השונים בענף. בצד זאת, מצויים כיום עדיין כמה מוצרי חלב הנמכרים לצרכן בפיקוח לפי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן – חוק הפיקוח), כך שהמחיר שהמחלבות מקבלות בעבורם אינו חופשי והוא נקבע על ידי שרי החקלאות והאוצר, על פי המלצה של ועדת מחירים.

כאמור לעיל, התשתית הנורמטיבית הקיימת היא חלקית בלבד ומחייבת השלמה בחוק מלא ומפורט.

החוק המוצע בא לעגן בחקיקת מסגרת מודרנית, כוללת ומקיפה, את הסמכויות הנדרשות לצורך התכנון וההסדרה של ענף החלב. כאמור בסעיף המטרות, מטרות החוק המוצע הן לפתח, לייעל ולבסס את משק החלב בישראל, תוך הבטחת איכות ובטיחות ייצור החלב ושיווקו, וכן להבטיח אספקה סדירה של חלב ומוצרי, תוך הבטחת מחירים נאותים ליצרנים ולציבור ותנאים הולמים לפעילות המחלבות.

על פי החוק המוצע, תתבצע קביעת המדיניות בענף על ידי הממשלה באמצעות שרי החקלאות והאוצר, בדרך

"חלב במכסה" – כמות החלב הגולמי שייצר יצרן במסגרת מכסת החלב שנקבעה לו, לרבות חומרי הגלם החלביים שיוצרו ממנה;

"חלב בקר במכסה" – חלב בקר גולמי שהוא חלב במכסה;

"חלב גולמי" – נוזל, למעט קולוסטרום, המתקבל על ידי חליבה של מקנה, שלא עבר תהליך עיבוד, לרבות אריזה;

"חלב עודף" – כמות החלב הגולמי שייצר יצרן מעבר למכסת החלב שנקבעה לו, לרבות חומרי הגלם החלביים שיוצרו ממנה;

"ייצור מקומי" – ייצור חלב גולמי על ידי יצרן;

"יצרן" – אדם העוסק בייצור ובשיווק חלב ונקבעה לו מכסת חלב לפי סעיף 6;

"מועצת החלב" – חברה לתועלת הציבור ששמה "המועצה לענף החלב בישראל (ייצור ושיווק)";

"מוצר חלב" – מוצר שחמישים אחוזים או יותר ממשקלו על בסיס חומר יבש נובע מחלבון, שומן, לקטוז או מינרלים שמקורם בחלב, למעט חומרי גלם חלביים;

"מחלבה" – עסק שבו מיוצרים מוצרי חלב מחלב גולמי או מחומרי גלם חלביים, לרבות בעל העסק, מנהלו או מפעילו;

"מחלבה מורשית" – מחלבה המחזיקה ברישיון לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, ייצור והסנתנו), התשכ"א-1960¹;

"מכסת חלב" או "מכסה" – כמות החלב הגולמי שרשאי מי שעוסק בייצור ובשיווק חלב, לייצר ולשווק בשנה פלונית בהתאם לקביעה לפי סעיף 6;

"מסמכי היסוד" – התזכיר והתקנון של מועצת החלב;

"מפקח" – מי שמונה למפקח לעניין חוק זה לפי סעיף 29;

"מקנה" – בקר וצאן;

"המשרד" – משרד החקלאות ופיתוח הכפר;

"עודפי חלב במכסה" – חלב במכסה שלא נצרך בשוק המקומי;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה חומרי גלם חלביים –

עקב מאפייניו המיוחדים של החלב, אחת מדרכי הוויסות העיקריות של כמויות החלב במשק היא הפיכתו לאבקת חלב וחמאה תעשייתית, המכונות חומרי גלם חלביים ומשמשות לייצור מוצרי חלב במחלבות שאינן מקבלות חלב גולמי ישירות מהיצרנים.

להגדרה ייצור מקומי –

שם כולל לכלל החלב שיוצר במשק במסגרת השוק המתוכנן, על ידי יצרנים שהוקצו להם מכסות חלב.

להגדרה עודפי חלב במכסה –

ייתכן מצב שבו על אף התכנון מראש, היקף הייצור הכולל במשק הנקבע בתחילת כל שנה אינו מדויק, ובפועל השוק צריך פחות מהכמות המתוכננת. במצב זה נוצרים

משמעות ההבחנה היא הן לגבי המחיר שישולם בעבור חלב המהווה חלב במכסה והן לגבי הוראות נוספות שתהא המועצה מוסמכת לתת בקשר לטיפול בו.

להגדרה חלב גולמי –

מונח זה מתייחס לחלב במצבו הטבעי לאחר חליבתו, לפני שעבר כל תהליך שהוא.

להגדרה חלב עודף –

להבדיל מחלב במכסה, זהו החלב שיוצר על ידי יצרן מעבר לכמות שנקבעה לו מראש, והוא טעון טיפול בדרכים שונות בהתאם לסמכויות המוקנות למועצה לפי החוק המוצע.

¹ ק"ת התשכ"א, עמ' 590.

"שיווק" – סחר בחלב גולמי ובמוצריו, לרבות העברתם לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה של בעלות או חזקה;
"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר;
"השרים" – שר האוצר ושר החקלאות ופיתוח הכפר.

פרק ג': תכנון משק החלב

סימן א': הסדרת הייצור והשיווק

3. (א) שיווק חלב ומוצריו בישראל יהיה מייצור מקומי בלבד, או מייבוא שהותר על פי סעיף קטן (ב) או לפי כל דין.
- (ב) שר התעשייה המסחר והתעסוקה רשאי, לאחר התייעצות עם השר, להתיר יבוא מוצרי חלב לישראל, בכפוף להוראות כל אמנה בין-לאומית שמדינת ישראל צד לה.
4. (א) השר יקבע, בצו, מדי שנה, את היקף הייצור המקומי הכולל לאותה שנה, לכלל היצרנים (להלן – היקף הייצור הכולל). על פי ההיקף החזוי של מלוא הצריכה של חלבון חלב ומוצריו או של שומן חלב ומוצריו, לפי הגבוה מביניהם.
- (ב) השר רשאי לשנות את היקף הייצור הכולל שקבע לפי סעיף קטן (א), במהלך השנה, אם ראה שנוצרו תנאים המצדיקים זאת.
5. (א) השר ימנה ועדה לקביעת מכסות חלב (להלן – ועדת המכסות). שחבריה יהיו המנהל הכללי של מועצת החלב, והוא יהיה היושב ראש, ושני נציגי השר מבין עובדי משרדו.
- (ב) מועצת החלב תעניק לוועדת המכסות את השירותים הנדרשים לצורך פעילותה, ואולם בכל הנוגע לפעילות ועדת המכסות, יפעלו אותם עובדי המועצה הנתונים שירותים לוועדה, לפי הוראות הוועדה ובפיקוחה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכולל ייקבע מדי שנה, על פי היקפה החזוי של צריכת רכיבי החלב במשק לאותה שנה. רכיבי החלב הנוגעים לעניין הם חלבון חלב ומוצריו או שומן חלב ומוצריו, כאשר היקף הייצור המקומי של החלב ייקבע על פי היקף הצריכה החזוי הגבוה מבין שני אלה.

מוצע לשמר את האפשרות, בדומה להסדר הקבוע כיום בסעיף 3(ב) לחוק התכנון הקיים, לשנות את היקף הייצור הכולל שנקבע בשנה פלונית, גם במהלך אותה שנה, אם נמצא שנוצרו תנאים המצדיקים זאת. למשל אם נמצא שחל שינוי בנתונים ששימשו לקביעת היקף הצריכה החזוי, לפיו נקבע היקף הייצור הכולל מלכתחילה.

סעיף 5 הסעיף המוצע קובע את מעמדה של ועדת המכסות כורועו הארוכה של שר החקלאות המבצעת את מדיניות הממשלה בעניין ביצועו ויישומו של משטר המכסות, בדומה לתפקידו של מנהל המכסות לפי סעיף 2 לצו החלב. הוועדה שממנה שר החקלאות תהיה בת שלושה חברים, שני נציגי השר מבין עובדי משרדו והמנהל הכללי של מועצת החלב שיהיה יושב ראש הוועדה. הרכב הוועדה מבטא את התפיסה שהוועדה היא גורם מקצועי אובייקטיבי, הפועל בהתאם לתקנות

עודפי חלב בשוק על אף שהם במסגרת מכסותיהם של היצרנים. אחת ממטרות החוק המוצע היא לטפל בעודפים אלה, והחוק מקנה סמכויות למועצה לתת הוראות שונות בעניין זה.

סעיף 3 סעיף זה קובע ומשמר את העיקרון בדבר עדיפות ייצור החלב המקומי, כפי שהוא קבוע היום בסעיף 2(א) לחוק התכנון הקיים. הייצור המקומי משמע, ייצור חלב על ידי יצרן, אדם שעיסוקו בייצור ושיווק חלב גולמי, שזה כל עיסוקו. עיקרון זה הוא עיקרון בסיסי בחוק לשם השגת מטרותיו. לשם ביסוס ושימור העדיפות לשיווק מוצרי חלב מייצור מקומי, קובע סעיף קטן (ב) המוצע, בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק התכנון הקיים, כי יישמר ההסדר הנוהג לעניין התייעצות עם שר החקלאות בטרם התרת יבוא מוצרי חלב לישראל, בכפוף להוראות האמנות הבין-לאומיות החלות בעניין זה.

סעיף 4 לצורך תכנון ייצור החלב במשק, מוצע כי שר החקלאות יקבע מדי שנה את היקפו החזוי של ייצור החלב המקומי לכלל היצרנים, בדומה למכסה הארצית השנתית הנקבעת לפי סעיף 31 לחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963, ולהסדר הקבוע היום בסעיף 3 לחוק התכנון הקיים. היקף הייצור המקומי

- קביעת מכסות חלב 6. (א) ועדת המכסות תקבע מכסות חלב ליצרנים, ותהיה רשאית לשנותן, להעבירן, להתנותן בתנאים או לעשות בהן כל פעולה אחרת, לפי הוראות חוק זה.
- (ב) סך כל מכסות החלב שייקבעו בכל שנה לפי סעיף קטן (א), לא יעלה על היקף הייצור הכולל לאותה שנה.
- (ג) לא תיקבע מכסת חלב אלא למי שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא בעל מקנה הנמצא במשקו;
 - (2) הוא מתגורר במשקו דרך קבע;
 - (3) עיסוקו בייצור חלב גולמי מהמקנה האמור בפסקה (1) ובשיווקו, בין בעצמו ובין בסיוע אחרים.
 - (ד) לא תיקבע מכסת חלב לתאגיד שאינו אגודה שיתופית, בית ספר חקלאי או מכון מחקר חקלאי.
 - (ה) על אף האמור בסעיף קטן (ג), רשאית ועדת המכסות לקבוע מכסת חלב למי שאין באפשרותו, באופן זמני, לייצר חלב גולמי במשקו, בין משום שמדובר במי שנקבעה לו מכסת חלב לראשונה ובין מחמת נסיבות משקיות או אישיות חריגות אחרות, ולהתיר לו לייצר את מכסת החלב שנקבעה לו במשקו של יצרן אחר, בתנאים שתקבע; היתר כאמור לא יינתן לתקופה העולה על שלוש שנים רצופות.
 - (ו) מכסת חלב אינה ניתנת להעברה, כולה או מקצתה, אלא על פי היתר בכתב של ועדת המכסות ובהתאם לתקנות לפי סעיף 10(א).

ד ב ר י ה ס ב ר

היום מנהל המכסות ולהוראת סעיף 4 לחוק התכנון הקיים, סך כל מכסות החלב שיוקצו למגדלים מדי שנה לא יעלה על היקף הייצור הכולל לאותה שנה, לפי סעיף 4 לחוק המוצע.

בסעיף קטן (ג) המוצע נקבע העיקרון שייצור חלב גולמי ייעשה רק במשק שבו הייצור מתגורר דרך קבע, וממקנה שהיצרן הוא בעלו והנמצא באותו משק. מטרת הוראה זו היא, בין שאר מטרת החוק, לקבוע שהאדם שלו הוקצתה מכסת החלב, שאינה ניתנת לכל אורח, יעסוק אכן באופן פעיל בייצור חלב ולא יפיק ממנה הנאות שלא בדרך של ייצור בפועל, ובנוסף, מטרתה לחזק את הפריסה ההתיישבותית באמצעות הגנה על משקי החלב הפעילים, ויצירת עוגן כלכלי להתיישבות בפריפריה.

בדומה לכלל הקבוע בסעיף 5(א) לצו החלב, נקבע כי ועדת המכסות רשאית לאפשר ליצרן לייצר חלב גולמי שלא במשקו, בנסיבות חריגות ומיוחדות, כגון אם מדובר ביצרן חדש הנדרש לזמן היערכות לשם הקמת המיתקנים המתאימים לגידול מקנה במשקו, או מחמת נסיבות משקיות או אישיות אחרות שבעטיין אין הוא יכול לייצר חלב במשקו. היתר זה יינתן לתקופה מוגבלת, ובתנאים שתקבע ועדת המכסות. היתר לייצור חלב גולמי שלא במשקו של היצרן יינתן לתקופה שאינה עולה על שלוש שנים רצופות, וזאת כדי להבטיח שלא ייעשה בו שימוש לרעה בניגוד לכלל הבסיסי שלפיו ייצור החלב ייעשה באמצעות מגדלים העוסקים בכך כעיסוק עיקרי ומתגוררים במשק שבו מבוצע ייצור החלב בפועל.

שייקבעו לפי חוק זה ומיישם את מדיניות השר בהתאם לאמות המידה שייקבעו מדי שנה.

ועדת המכסות תקבל ממועצת החלב את כל השירותים הנדרשים לה לצורך פעילותה, ועובדי המועצה הפועלים בעניין זה יהיו כפופים להוראות הוועדה ולפיקוחה. הוראה זו מעגנת את המצב הנוהג כיום שבו מנהל המכסות לפי צו החלב פועל במסגרת ניהולית, אדמיניסטרטיבית וארגונית שמספקת לו מועצת החלב, ומפעיל את סמכויותיו באמצעות מנגנון של כוח אדם ומשאבים נוספים שמספקת לו המועצה. מטרת הוראה זו היא להבטיח, בדומה למצב הקיים כיום, כי מועצת החלב תעמיד לרשות ועדת המכסות את המנגנון הניהולי והארגוני הדרוש לה לצורך פעילותה לשם יישום מטרת החוק, לרבות מאגרי מידע, כוח אדם ומשאבים נוספים ככל שידרשו לה.

סעיף 6 הסעיף המוצע קובע ומעגן את משטר המכסות בכפוף להיקף הייצור הכולל שייקבע לפי סעיף 4 המוצע. יישומו של משטר המכסות, המהווה אחד מאדני התכנון במשק החלב, ייעשה באמצעות קביעת מכסות חלב למגדלי מקנה העומדים בדרישות החוק להכרה בהם כיצרני חלב. קביעת מכסת חלב למגדל משמעותה קביעת הזכות לעסוק בייצור חלב ובשיווקו, קביעת היקפה של כמות החלב שתיוצר על ידי היצרן, ותנאים נוספים שמטרתם להבטיח את ההסדר בענף לשם יישום מטרת החוק. לפיכך, ועדת המכסות תהא רשאית לשנות מכסות, להעבירן או להתנותן בתנאים. בדומה לכלל שלפיו פועל

(ז) הוועדה תיתן למי שעלול להיפגע מהחלטתה לפי סעיף זה הזדמנות לטעון את טענותיו לפנייה, בדרך שהורתה.

7. (א) לא ייצר אדם חלב גולמי אלא אם כן הוא יצרן או אם החלב מיועד לצריכה וייצור ושיווק חלב ומוצריו עצמית.

(ב) לא ייצר יצרן חלב גולמי אלא במשקו ובהתאם למכסת החלב שנקבעה לו לפי חוק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי יצרן לייצר חלב גולמי במשקו של יצרן אחר אם ניתן לו היתר מוועדת המכסות לפי סעיף 6(ה).

(ד) לא ישווק אדם חלב גולמי –

(1) אלא אם כן הוא יצרן או מחלבה מורשית;

(2) אלא למחלבה מורשית או לצריכה עצמית במשקו של היצרן.

(ה) לא ייצר אדם מוצרי חלב ולא ישווקם אלא אם כן מקורם בחלב מייצור מקומי או מייבוא שהותר על פי כל דין.

(ו) יצרן לא ייצר ולא ישווק ומחלבה לא תרכוש ולא תמכור חלב עודף או עודפי חלב במכסה, אלא לפי הוראות שקבעה מועצת החלב בהתאם לתקנות לפי סעיף 10(ב).

8. לא ישמיד אדם חלב במכסה או חלב עודף אלא בהיתר מאת ועדת המכסות או אחד מחבריה שהיא הסמיכה לעניין זה. איסור השמדת חלב במכסה וחלב עודף

9. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטה של ועדת המכסות רשאי לערור עליה לפני ועדת הערר בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לו ההחלטה. ועדת ערר

ד ב ר י ה ס ב ר

שמקורם אינו מייצור מקומי שעל ידי יצרן או מייבוא מותר; איסור על ייצור ושיווק של חלב עודף, המיוצר על ידי יצרן בכמות העולה על מכסתו, או עודפי חלב במכסה, שהן כמויות חלב במכסה שלא נצרכו בשוק המקומי, אלא בהתאם להוראות מועצת החלב שנקבעו מכוח תקנות לפי החוק המוצע.

סעיף 8 בסעיף המוצע נקבע איסור על השמדת חלב שיוצר בידי יצרן – בין אם מדובר בחלב במכסה ובין אם מדובר בחלב עודף, אלא בהיתר מאת ועדת המכסות או אחד מחבריה שהוסמך על ידה לעניין זה. מטרת הוראה זו היא להבטיח כי כל היקפי הייצור של חלב גולמי על ידי יצרן יהיו ידועים לוועדת המכסות, וזאת, בין השאר, כדי לוודא את היקפי הייצור האמיתיים במשק, לתת הוראות מתאימות לעניין זה ולתכנן את היקף הייצור הכולל לשנים הבאות.

בהתאם להוראת שמירת הדינים שבסעיף 33 המוצע, אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של רופא ממשלתי לפי פקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ"ג–1983, להורות על השמדת חלב אם מצא שאינו ראוי למאכל אדם, ומהוראות כל דין אחר הנוגעות להשמדת חלב.

סעיף 9 בסעיף המוצע נקבעת זכות ערר לוועדת ערר למי שרואים עצמם נפגעים מהחלטותיה

בדומה לכלל הקבוע בסעיף 4א לצו החלב, נקבע בסעיף קטן (ו) המוצע כי מכסת החלב אינה ניתנת להעברה אלא על פי היתר בכתב של ועדת המכסות ובהתאם לכללים והוראות שייקבעו בתקנות לפי החוק המוצע. כמו כן נקבעת בסעיף קטן (ז) המוצע זכות טיעון בפני ועדת המכסות למי שעלול להיפגע מהחלטתה.

סעיף 7 הסעיף המוצע קובע את ההוראות המהותיות לעניין ייצור ושיווק חלב גולמי ומוצרי חלב, כמפורט להלן:

לעניין ייצור חלב גולמי – קביעת איסור על ייצור חלב גולמי בידי מי שאינו יצרן שנקבעה לו מכסה לפי החוק, למעט ייצור חלב לצריכה עצמית; איסור על ייצור חלב גולמי אלא במשק היצרן ובהתאם למכסת החלב; התרת האפשרות לייצר חלב גולמי במשקו של יצרן אחר אם ניתן לכך היתר לפי סעיף 6(ה) המוצע.

לעניין שיווק חלב גולמי ומוצרי חלב – איסור על שיווק חלב גולמי אלא על ידי יצרן או מחלבה מורשית, לצורך התרת האפשרות להעביר חלב גולמי ממחלבות "קולטות", המורשות לקבל חלב גולמי ישירות מהיצרנים, למחלבות שאינן כאלה; איסור על שיווק חלב גולמי אלא למחלבה מורשית או לצריכה עצמית במשק היצרן שייצר את אותו חלב; איסור על ייצור ושיווק של מוצרי חלב

- (ב) ועדת הערר תהיה בת שלושה חברים, והם:
- (1) מי שכשיר להיות שופט של בית משפט שלום, שימנה שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
- (2) שני חברים שימנה השר, האחד מבין עובדי משרדו והשני מתוך רשימה שהגיש לו הארגון המייצג את רוב היצרנים.
- (ג) על ועדת הערר יחולו הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992.²
- (ד) הודעה על מינוי ועדת הערר, הרכבה ומענה, תפורסם ברשומות.
- (ה) על החלטת ועדת הערר ניתן לערער לבית המשפט לעניינים מינהליים.
10. (א) השר, בהתייעצות עם מועצת החלב ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין מכסות חלב, ובין השאר בעניינים אלה:
- (1) עקרונות כלליים ודרכים לקביעת אמות מידה לחלוקה ולקביעה של מכסות חלב ליצרנים קיימים ולמבקשי מכסות חדשים, ובכלל זה הגבלה על קביעת מכסות בשל אי-עמידה בהוראות לפי חוק זה, ובלבד שחלוקת המכסות תיעשה על בסיס חלוקת המכסות בשנים הקודמות ועל פי שיקולים נוספים לרבות קידום מטרות החוק ופריסת ההתיישבות ופיתוח הכפר;
- (2) הוראות לעניין קביעת מכסת חלב משתנה לפי תקופות השנה, ושינוי מכסה במהלך השנה;
- (3) ביטול ושליטה של מכסות חלב, העברת מכסות ומנגנונים להעברה;
- (4) הגבלות על הפסקה זמנית או קבועה של ייצור חלב, על שותפויות בין יצרנים ועל הקמת אגודות שיתופיות של יצרנים;
- (5) דרכי מסירת הודעות, לרבות הודעות ליצרנים בעניין קביעת מכסותיהם;
- (6) קביעת חובות דיווח של מועצת החלב וועדת המכסות לשר.

תקנות לעניין
הסדרת הייצור
והשיווק

ד ב ר י ה ס ב ר

חלב, בכפוף לשיקולי-על, שהם: חלוקת המכסות שנקבעו ליצרנים קיימים בשנים קודמות, קידום מטרות החוק ופריסת ההתיישבות ופיתוח הכפר. אמות המידה השנתיות ייקבעו בהתאם למדיניות שתיקבע בידי שר החקלאות מומן לזמן, והן מתוות את דרך פעולתה של ועדת המכסות לאותה שנה, בהתאם למדיניות הממשלה בנושא קביעת המכסות, כפי שנועדה לצורך יישום מטרות החוק. מדיניות זו מפורטת כיום במסמך שכותרתו "אמות המידה ותנאי הסף לחלוקת מכסות חלב" ומצויה באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בכתובת:

http://www.moag.gov.il/agri/yhidotmisrad/itzur_economy/Publications/2008/mediniyut+2008.htm

תקנות כאמור יעגנו את הכללים הנוהגים היום לעניין חלוקת מכסות על ידי מנהל המכסות לפי צו החלב, כגון קביעת מכסה משתנה לפי חודשי השנה ושינוי היקפה השנתי של המכסה במהלך השנה, דרכים לביטול, שליטה

של ועדת המכסות לפי סעיף 6 לחוק המוצע. ועדת הערר תהיה בת שלושה חברים: מי שכשיר להיות שופט של בית משפט שלום, שימנה שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה ושני חברים שימנה שר החקלאות, האחד מבין עובדי משרדו והשני מתוך רשימה שהגיש לו הארגון המייצג את רוב היצרנים. על ועדת הערר יחולו הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, ויהיה ניתן לערער על החלטותיה לבית המשפט לעניינים מינהליים. בהתאם לכך, מוצע לתקן את התוספת השניה לחוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 (סעיף 36 לחוק המוצע).

סעיף 10 מוצע להסמיך את שר החקלאות להתקין תקנות, בהתייעצות עם מועצת החלב ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לעניין הסדרת הייצור והשיווק בענף החלב, לרבות לעניין פעולותיה של ועדת המכסות ודרכים לקביעת מכסות חלב.

לפי סעיף קטן (א) המוצע, ייקבעו, בין השאר, תקנות ודרכים לקביעת אמות מידה שנתיות לקביעת מכסות

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

(ב) השר, בהתייעצות עם מועצת החלב ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין ייצור ושיווק חלב גולמי ולעניין ויסות והסדרה של כמויות החלב במשק, ובכלל זה את סמכויות מועצת החלב וועדת המכסות בעניינים אלה; בתקנות לפי סעיף קטן זה יקבע השר, בין השאר –

- (1) הוראות לעניין ייצור חלב גולמי ושיווקו למחלבות, לרבות בדבר ייצור ושיווק לצריכה עצמית, ולעניין איכות החלב שישווק למחלבות ולצרכנים;
- (2) מגבלות על התקשרות בין יצרנים למחלבות, ובכלל זה מגבלות על תקופת ההתקשרות וזהות המתקשרים, ובלבד שתקופת ההתקשרות בין יצרן למחלבה לא תעלה על שלוש שנים;
- (3) הדרכים שבהן תווסת מועצת החלב, בעצמה או באמצעות מחלבות, חלב במכסה בין עונות השנה ובין ימות השבוע, ואופן מימון הוויסות;
- (4) הדרכים שבהן תטפל מועצת החלב, בעצמה או באמצעות מחלבות, בחלב עודף ובעודפי חלב במכסה, לרבות הוראות שתיתן המועצה לעניין זה ובכלל זה הוראות לפינויים או להשמדתם ואופן מימון פעולות אלה, ובלבד שהוראות של המועצה לעניין ייצור או מכירה של מוצרי חלב לא יינתנו אלא בהסכמת המחלבה הנוגעת בדבר;
- (5) הוראות לעניין תשלום למחלבות מקרנות כאמור בסעיף 25, בעבור ייצור חומרי גלם חלביים ומוצרי חלב, שיוצרו מחלב עודף או מעודפי חלב במכסה;
- (6) הוראות לעניין ניהול חשבונות של יצרנים ומחלבות וחובות דיווח שלהם למועצת החלב בדבר הייצור והשיווק של חלב גולמי, חומרי גלם חלביים ומוצרי חלב;
- (7) הוראות לעניין הטיפול בחלב, בחומרי גלם חלביים, ובמוצרי חלב שנתפסו לפי סעיף 30(ב)2, ובכלל זה השמדתם.

ד ב ר י ה ס ב ר

בין השאר, לפי סעיף 10(ב)2 המוצע יקבעו התקנות מגבלות על התקשרויות ארוכות טווח בין מחלבות ויצרנים, כדי למנוע מצב של צבירת כמויות גדולות של חלב גולמי אצל מחלבות מסוימות באמצעות התקשרויות ארוכות טווח עם יצרנים רבים, באופן שיפגע בתחרות ובפעילותן של המחלבות האחרות. כמו כן מיועדת מגבלה זו למנוע מצב של כבילת יצרן למחלבה מסוימת לאורך זמן, ולאפשר ליצרן הבודד לשפר את תנאי התקשרותו עם מחלבות מתחרות.

בנוסף, ייקבעו בתקנות לפי סעיף 10(ב)4 המוצע, דרכים לטיפול בחלב עודף ובעודפי חלב במכסה ומתן הוראות לעניין זה, לרבות בדרך של פינויים או השמדתם, ואולם לא ייעשה פינוי אלא באמצעות הוראות לייבוש והיבוץ חלב והוראות לעניין ייצור מוצרי חלב לא יינתנו אלא בהסכמת המחלבה הנוגעת לעניין, וזאת כדי למנוע מעורבות יתר בנייהולן של המחלבות.

והעברה של מכסות חלב, מנגנונים להעברת מכסות חלב בין יצרנים, דרכי מסירת הודעות וחובות דיווח של המועצה וועדת המכסות לשר.

בין השאר יקבעו התקנות הגבלות על הפסקה זמנית או קבועה של ייצור חלב, לצורך הבטחת מטרות החוק ושימור העיקרון של ייצור חלב על ידי יצרנים אמיתיים בלבד, ולא באמצעות תאגידים, שותפויות או מסגרות עסקיות אחרות שייצור חלב במסגרתן יעמוד בניגוד למטרות החוק.

לפי סעיף קטן (ב) המוצע, ייקבעו בתקנות כללים לוויסות והסדרה של כמויות החלב במשק, כנדרש לאור מאפייניו המיוחדים של ענף החלב, ואת סמכויות מועצת החלב וועדת המכסות לעניין זה. התקנות יקבעו הוראות לעניין ייצור ושיווק חלב גולמי, לרבות לעניין איכות החלב, דרכים לוויסות ולהעברת חלב בין עונות השנה ובין ימות השבוע ואת המימון לפעולות אלה; ניהול חשבונות וחובות דיווח והוראות לעניין טיפול בחלב, חומרי גלם חלביים ומוצרי חלב שנתפסו אגב הליך של פיקוח או איכפה.

סימן ב': קביעת מחירים

קביעת מחירים 11. (א) חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996³ (להלן – חוק הפיקוח). יחול על חלב בקר במכסה, על חומרי גלם חלביים ועל שירותי ייבוש וחיבוץ של חלב, בשינויים אלה:

- (1) על אף האמור בסעיף 9 לחוק הפיקוח, השרים יקבעו בתקנות, עקרונות לקביעת המחירים בצו האמור בסעיף קטן (ב);
 - (2) על אף האמור בסעיף 12(ג) לחוק הפיקוח, קביעת מחירים מזעריים לפי סעיף זה אינה טעונה את אישור הממשלה;
 - (3) סעיף 13(א) לחוק הפיקוח ייקרא כאילו במקום "מחיר מזערי – הגבוה מביניהם" נאמר "מחיר מזערי – יועבר לשרים פירוט הדעות של חברי הוועדה".
- (ב) לשם השגת מטרת חוק זה, יקבעו השרים, בצו לפי פרק ה' לחוק הפיקוח –
- (1) מחירים מזעריים שעל מחלבה לשלם ליצרן בעבור חלב בקר במכסה (בסימן זה – המחירים המזעריים);

ד ב ר י ה ס ב ר

בנוסף, ייקבעו לפי סעיף זה מחירים מרביים לחומרי גלם חלביים ולשירותי ייבוש וחיבוץ, שבאמצעותם הופך החלב לחומרי הגלם החלביים. חומרי גלם חלביים (אבקת חלב כחושה וחמאה) הם המוצרים שבעזרתם מתבצע ויסות הייצור בענף החלב. מצרכים אלה משמשים ברוב המחלבות הקטנות כמקור כמעט בלעדי לייצור מוצרי חלב וכתחליף לחלב גולמי, ואולם מוצרים אלו מיוצרים באופן בלעדי על ידי המחלבה הגדולה בארץ (מחלבת תנובה). המוגדרת בתחום זה כמונופול. בהתאם לכך, יש צורך לקבוע מחירים מרביים הן לחומרי הגלם החלביים והן לתהליכי הייצור שלהם – שירותי הייבוש והחיבוץ, המסופקים בלעדית על ידי מחלבה, לצורך מניעת הפקעת מחירים וקיום תחרות בין המחלבות.

כאמור, בטווח הארוך (לעניין המחירים המזעריים לחלב בקר במכסה – בתום תקופת המעבר של שש שנים מיום תחילתו של החוק), ייקבעו המחירים לפי חוק זה בצווים לפי חוק הפיקוח. בסעיף 40(ג) המוצע נקבע כי צו ראשון לפי חוק הפיקוח לגבי מחירים מזעריים, כאמור בסעיף 11(ב)(1) המוצע, יפורסם ברשומות חצי שנה לפני תום תקופת המעבר האמורה, והוא ייכנס לתוקף בתום אותה תקופת מעבר. הצווים האמורים, לפי חוק הפיקוח, יכול שיקבעו גם דרכים ומנגנונים לעדכון המחירים בתקופת זמן מסוימת.

לשם כך, מוחל חוק הפיקוח על חלב בקר במכסה, חומרי גלם חלביים ושירותי ייבוש וחיבוץ, בשינויים מסוימים. בין השינויים כאמור, יוגבל שיקול הדעת של ועדת המחירים והשרים בקביעת המחירים, לפי עקרונות שייקבעו בתקנות מכוח החוק המוצע (סעיף 11(א)(1) המוצע); קביעת מחירים מזעריים לא תהיה טעונה אישור

סעיף 11 כאמור, "מחיר המטרה", המשמש כלי רב חשיבות בהסדרת התכנון בענף החלב, הוא המחיר אשר המחלבות משלמות ליצרנים בעבור ליטר חלב גולמי, ואשר נקבע על בסיס עלויות הייצור לפי סקר רווחיות דו-שנתי המתבצע אצל מדגם מייצג של יצרנים. קביעת מחיר המטרה והחובה לרכוש את החלב הגולמי במחיר שאינו נמוך ממנו, אינם מוסדרים כיום בחקיקה ומבוססים על הסכמות ארוכות שנים בין הגורמים השונים בענף. מחיר המטרה מורכב מרכיבי עלות שונים המתעדכנים מזמן לזמן לפי מנגנון עדכון שייקבע בתקנות שייכנסו לתוקף בעת תחילתו של החוק (סעיף 40 (א) ו-(ב) המוצע).

"מחיר המטרה" הוא שם כולל למחירים מזעריים שהמחלבות מחויבות לשלם ליצרנים, ואשר משתנים בהתאם למדדים שונים של איכות החלב (כגון תכולת תאים סומטיים, חלבון ושומן). כדי שהמחירים ישקפו מנגנון של תמריצים לייצור חלב באיכות גבוהה. כאמור מנגנון זה, בין השאר, ייקבע בתקנות לפי סעיף 11(א)(1) לחוק המוצע. המחירים המזעריים ייקבעו בצו לפי חוק הפיקוח.

לעניין מחיר המטרה, קובעת הוראת המעבר בסעיף 40(א) לחוק המוצע, כי עד תום שש שנים מיום תחילת החוק, יהיו המחירים המזעריים (כאמור, מחירי המטרה לסוגיהם), בהתאם למחיר המטרה האחרון שפורסם באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר ערב כניסתו של חוק זה לתוקף, כשהוא מעודכן לפי נוהל העדכון שייקבע בתקנות (הפרסום מצוי באתר האינטרנט האמור בכתובת:

http://www.moag.gov.il/agri/yhidotmisrad/itzur_economy/Publications/2008/mechir+matar+2+2008.htm

³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 192.

- (2) מחירים מרביים לחומרי גלם חלביים ולשירותי ייבוש וחיבוץ של חלב (בסימן זה – המחירים המרביים);
 (3) הדרכים לעדכון המחירים האמורים בפסקאות (1) ו-(2).

12. (א) יצרן לא ימכור חלב בקר במכסה ומחלבה לא תרכוש חלב בקר במכסה, במחירים נמוכים מהמחירים המזעריים.
 (ב) מחלבה לא תמכור ולא תרכוש חומרי גלם חלביים או שירותי ייבוש וחיבוץ של חלב, במחירים גבוהים מהמחירים המרביים.
13. על אף האמור בסעיף 9 לחוק הפיקוח, לצורך קביעת מחירים למוצרי חלב לפי פרק ה' לחוק הפיקוח, תקבע ועדת המחירים בהגדרתה בחוק האמור, אמות מידה שיקבעו, בין השאר, כי עדכון מחירי מוצרי החלב יהיה בהתאם לשינויים במחירים המזעריים של חלב בקר במכסה.

פרק ד': מועצת החלב

14. (א) מועצת החלב תפעל לקידום ולמימוש מטרות חוק זה, והיא תהיה מוסמכת –
 (1) להסדיר את ייצור החלב ושיווקו לציבור;
 (2) לעודד, ליזום ולממן פעולות הדרושות לפיתוח ולייעול ענף החלב, ובכלל זה ביצוע מחקרים, הדרכה מקצועית וביטוח המקנה;
 (3) לעודד צריכת חלב ומוצריו ופרסומם.
- (ב) מטרות מועצת החלב, שפורטו במסמכי היסוד, יהיו מטרות ציבוריות בלבד, כאמור בסעיף קטן (א).
15. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, שמה של מועצת החלב ומסמכי היסוד לא ישונו אלא באישור ההש.
 (ב) הוראות לפי חוק זה גוברות על כל הוראה סותרת במסמכי היסוד.

ד ב ר י ה ס ב ר

והסמכתה בחקיקה לבצע את פעולותיה. הסעיף המוצע קובע כי תפקיד המועצה הוא לפעול לצורך קידום החוק ומימוש מטרותיו המפורטות בסעיף: החברה תהא מוסמכת להסדיר את ייצור החלב ושיווקו לאוכלוסייה, לעודד פעולות שונות לצורך קידום ענף החלב ולפעול לעידוד צריכת חלב ומוצריו.

סעיף 15 מאחר שמועצת החלב היא חברה הפועלת לשם מימושן של מטרות ציבוריות, נדרש מערך של פיקוח ובקרה על פעולותיה. הסעיף המוצע קובע כי שמה של מועצת החלב ומסמכי היסוד שלה לא ישונו אלא בהוראת ההש, וזאת בלי לגרוע מהוראות כל דין, ובין השאר, מהוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות). כמו כן מוצע לקבוע כי הוראות אלו יגברו על כל הוראה סותרת במסמכי היסוד של מועצת החלב.

של הממשלה ונקבע מנגנון חלופי להכרעה במקרה של חילוקי דעות בין חברי ועדת המחירים.

סעיף 12 הסעיף המוצע קובע איסור על מכירה ורכישה של חלב בקר במכסה במחירים נמוכים מהמחירים המזעריים, וכן איסור על מכירה ורכישה של חומרי גלם חלביים ושירותי ייבוש וחיבוץ במחירים גבוהים מהמחירים המרביים.

סעיף 13 הסעיף המוצע קובע עיקרון ולפיו לגבי מחירי מוצרי חלב שייוותו במשטר של פיקוח מחירים, ייקבעו בידי ועדת המחירים אמות מידה שישקפו מתאם בין השינויים במחירים המזעריים לחלב בקר במכסה (מחיר המטרה) לשינויים במחירי מוצרי החלב.

סעיף 14 הגשמת מטרות החוק תיעשה, בין השאר, באמצעות עיגון מעמדה של מועצת החלב

16. (א) הוראות סעיפים 345 ו-345 לחוק החברות, התשנ"ט-1999⁴ (להלן – חוק החברות), לא יחולו על מועצת החלב.
(ב) שר המשפטים רשאי, בהסכמת השר, לקבוע כי הוראות סעיף 345 לחוק החברות, כולן או חלקן, לא יחולו על עסקאות או סוגי עסקאות של מועצת החלב, ורשאי הוא לקבוע הסדרים מיוחדים לאישור עסקאות או סוגי עסקאות כאמור.
(ג) על אף האמור בסעיף 345 לחוק החברות, לא ימונה חוקר לחקור בענייניה של מועצת החלב אלא על פי בקשת המנהל הכללי של המשרד או בהסכמתו.
17. (א) פירוק מועצת החלב ייעשה בידי בית משפט בלבד, לפי הוראות פרק י"ב לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983⁵ (להלן – פקודת החברות), ובלבד שלא תוגש בקשה לפירוק על ידי מועצת החלב או על ידי בעל מניות בה אלא בהסכמת המדינה שתינתן בהחלטת הממשלה; על הגשת בקשה לפירוק מועצת החלב ועל הגשת כל בקשה אחרת במסגרת הליך הפירוק, ימסור המבקש הודעה גם ליועץ המשפטי לממשלה.
(ב) נוסף על האמור בכל דין, רשאים אלה להגיש לבית המשפט בקשה לפירוק מועצת החלב כאמור בסעיף קטן (א), כמפורט להלן ולפי העניין:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (א)

סעיף 345 לחוק החברות מסמיך את רשם ההקדשות למנות חוקר לחקור בענייניה של החברה. לאור אופייה המיוחד של מועצת החלב והחשיבות שיש להבטחה שוטפת של פעולותיה, מוצע לקבוע כי סמכות זו של רשם ההקדשות לא תופעל אלא על פי בקשת המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר או בהסכמתו.

סעיף 17 אופייה המיוחד של מועצת החלב, כתאגיד פרטי שנועד למלא מטרות ציבוריות בלבד, מחייב קביעת הוראות מיוחדות לעניין פירוק החברה, זאת כדי להבטיח את ביצוע המטרות הציבוריות האמורות.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע הוראות לעניין פירוק החברה הדומות להוראות שנקבעו בחוקים אחרים שהסמיכו חברות פרטיות לבצע תפקידים ציבוריים, כגון חוק הספרייה הלאומית, התשס"ח-2007. מוצע לקבוע, כי החברה לא תוכל לבצע פירוק מרצון, אלא הפירוק יתבצע בידי בית המשפט בלבד, ואף זאת במגבלות מסוימות: הגשת בקשת פירוק בידי מועצת החלב או בעל מניות בה מחייבת את הסכמת המדינה שתינתן בהחלטת ממשלה, ועל מגיש בקשת הפירוק למסור על כך הודעה ליועץ המשפטי לממשלה כדי להבטיח את שיתוף המדינה בהליך הפירוק.

לסעיף קטן (ב)

בנוסף להוראות השונות בעניין פירוק הקבועות בחוק החברות, מוצע להסמיך את היועץ המשפטי לממשלה ואת הממשלה להגיש לבית המשפט בקשה לפירוק מועצת החלב, בכמה עילות הקבועות באותו סעיף קטן. תכלית הוראות אלו היא, מצד אחד, להבטיח את התנהלות מועצת

סעיף 16 מועצת החלב היא חברה לתועלת הציבור וזאת על פי הוראות חוק החברות. ולפיכך, חלות עליה ההוראות הקבועות בחוק החברות לגבי חברה מסוג זה, אלא אם כן נקבע בחוק זה הוראה אחרת. לאור אופייה המיוחד של מועצת החלב נקבעו בחוק זה כמה הוראות מיוחדות בעניין.

לסעיף קטן (א)

סעיף 345 לחוק החברות קובע הוראות לעניין הוצאות לניהול החברה, ואולם אין מקום להחילו לאור קביעה של הסדר ספציפי לעניין זה, בסעיף 26 לחוק המוצע. כך גם לגבי סעיף 345 לחוק החברות הקובע הוראות לעניין פירוק, שאף אותו אין להחיל על מועצת החלב בשל קיומו של הסדר ספציפי בסעיפים 17 ו-18 לחוק המוצע.

לסעיף קטן (ב)

סעיף 345 לחוק החברות קובע מגבלות מיוחדות על "עסקאות מסוימות" כהגדרתן באותו סעיף. החלת סעיף זה במלואו על החלטות מועצת החלב עלולה לגרום פגיעה ביכולתה לבצע את התפקידים המוטלים עליה בחוק. ולפיכך מוצע להסמיך את שר המשפטים, בהסכמת שר החקלאות, לקבוע כי הוראות סעיף 345 לחוק החברות, כולן או חלקן לא יחולו על עסקאות או על סוגי עסקאות של מועצת החלב. כן מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע הסדרים מיוחדים לעניין אישור עסקאות או סוגי עסקאות. תכלית הסעיף היא לאפשר קביעת הסדרים שיאזנו בין הצורך לבצע פיקוח ובקרה על החלטות מועצת החלב לבין הצורך להבטיח כי המועצה תוכל לבצע את תפקידיה.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

(1) היועץ המשפטי לממשלה – באחת מעילות אלה:

- (א) אם סבר כי פעולות המועצה מתנהלות בניגוד לחוק, למטרות המועצה או למסמכי היסוד, ובלבד שניתנה למועצה התראה, בכתב, לתקן את המעוות והיא לא עשתה כן בתוך זמן סביר לאחר קבלת ההתראה;
- (ב) אם מי שנתמנה לבצע חקירה לפי סעיף 345 לחוק החברות המליץ על פירוק מועצת החלב;

(2) הממשלה – באחת מעילות אלה:

- (א) אם התקבלה החלטת ממשלה כי מימוש מטרות המועצה לפי חוק זה אינו אפשרי או שהמועצה אינה מגשימה את מטרותיה;
- (ב) אם התקבלה החלטת ממשלה שאין עוד צורך בקיומה של מועצת החלב.

(ג) הוגשה לבית המשפט בקשה לפירוק מועצת החלב, למעט בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2)(ב), לא יורה בית המשפט על הפירוק אלא לאחר שנוכח כי בנסיבות העניין לא ניתן להביא לפעילות תקינה של המועצה או למימוש מטרותיה.

(ד) החליט בית המשפט על פירוק מועצת החלב, רשאית הממשלה להודיע לבית המשפט כי חברה אחרת תמלא את תפקידי מועצת החלב לפי חוק זה ממועד פירוקה של מועצת החלב; הודיעה הממשלה כאמור, יוקנו לאותה חברה, החל ממועד הפירוק, סמכויות מועצת החלב, ויחולו עליה הוראות חוק זה החלות לגבי המועצה, בשינויים המחויבים ובשינויים שיוורה בית המשפט.

18. לאחר שנפרעו חובות מועצת החלב לנושיה במלואם, יועברו נכסי המועצה העומדים לחלוקה בפירוק למי שיוורה בית המשפט, לאחר שקיבל את המלצת השרים לעניין זה, כדי שישמשו לטובת ענף החלב; ואולם, אם הודיעה הממשלה כאמור בסעיף 17(ד), יועברו נכסי המועצה, על פי הוראות בית המשפט, לחברה כאמור באותו סעיף.

19. (א) מינויים של אלה ייעשה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁶ (להלן – חוק החברות הממשלתיות), ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 24(ג) ו-37(ג) לחוק החברות הממשלתיות, לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

המשפט החליט על פירוק המועצה, הממשלה רשאית להודיע לו כי חברה אחרת תמלא את תפקידי מועצת החלב, וסמכויות המועצה יוקנו לאותה חברה, הכל כקבוע בסעיף המוצע.

סעיף 18 פעילות מועצת החלב ממומנת מכספים שנגבו מן הציבור – מגדלים ומחלבות – ונכסיה גם הם נועדו לקיום מטרות הציבוריות. לפיכך, במצב של פירוק המועצה, לאחר פירעון החובות, יועברו נכסיה למי שיוורה בית המשפט, לאחר שקיבל את המלצת השרים ובאופן שהנכסים ישמשו לטובת ענף החלב. לחלופין, אם הממשלה הודיעה לבית המשפט, בהתאם לקבוע בסעיף 17, כי חברה אחרת תמלא את תפקידי המועצה, יועברו נכסיה לאותה חברה.

סעיפים מועצת החלב היא תאגיד פרטי שנועד למלא 19 עד 21 מטרות הציבוריות בלבד. לפיכך, יש צורך להבטיח

החלב בהתאם להוראות החוק, למטרותיה ולמסמכי היסוד שלה, ומצד אחר לאפשר את פירוקה במקרה שבו המועצה אינה מגשימה את מטרות החוק או שמימושן אינו אפשרי, או שאין עוד צורך בקיומה של המועצה.

לסעיף קטן (ג)

נוכח החשיבות שבקיום המטרות הציבוריות שליושמן נועדה מועצת החלב, מוצע לקבוע כי העדיפות הראשונה שעל בית המשפט לבחון, היא מציאת דרך להביא לפעילות תקינה של המועצה או למימוש מטרותיה. רק אם נוכח בית המשפט כי לא ניתן להביא למצב זה הוא יורה על פירוק המועצה.

לסעיף קטן (ד)

לשם קיום המטרות הציבוריות העומדות בבסיס החוק וקיומה של מועצת החלב, מוצע לקבוע, כי אם בית

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

(1) יושב ראש הדירקטוריון של מועצת החלב;

(2) המנהל הכללי של מועצת החלב.

(ב) החליטה הוועדה לבדיקת מינויים שלא להמליץ על מועמד למשרה מן המשרות האמורות בסעיף קטן (א) שהתקיים בו האמור בסעיף 18ג(א) לחוק החברות הממשלתיות, לא ימונה המועמד למשרה כאמור.

(ג) השר, בהתייעצות עם מועצת החלב, יקבע הוראות לעניין כשירות חברים בדירקטוריון המועצה ולעניין סיום כהונה והעברה מכהונה של חבר כאמור, בין השאר בשל הרשעתו בעבירה או הגשת כתב אישום נגדו.

20. (א) מועצת החלב תקבל עובדים לעבודה במועצה על פי נהלים שיבטיחו שקיפות ופומביות וימנעו כל הפליה.

(ב) עובד מועצת החלב הממלא תפקיד מתפקידיה לפי חוק זה –

(1) יחולו עליו הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963⁷ (להלן – חוק המשמעת), בשינויים המחויבים, ובשינוי זה: הסמכויות הנתונות לשר ולמנהל כללי לפי סעיף 31 לחוק המשמעת, יהיו נתונות לשר ולמנהל הכללי של המשרד, בהתאמה;

(2) דינו כדין עובד הציבור לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977⁸ (להלן – חוק העונשין).

21. על מועצת החלב, נושאי משרה בה ועובדיה יחולו הוראות החוקים המפורטים להלן, לפי העניין, כאילו היתה חברה ממשלתית, וכן הכללים המחייבים אדם הממלא תפקיד ציבורי על פי דין:

(1) חוק שיווי זכויות האשה, התשי"א-1951⁹;

(2) חוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953¹⁰;

ד ב ר י ה ס ב ר

(כגון עובדי המועצה הנתנים שירותים לוועדת המכסות לפי סעיף 5(ב) המוצע), יחולו הוראות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשינויים המחויבים. לעניין זה מוצע לקבוע באופן ספציפי כי דיני המשמעת יופעלו כלפי עובדי המועצה על ידי שר החקלאות והמנהל הכללי של משרדו.

מאותם טעמים הנזכרים לעיל בדבר תפקידי הציבורי של מועצת החלב, ובשל הסמכויות הנרחבות הניתנות לה ולעובדיה, מוצע לקבוע (סעיף 21 המוצע), כי יחולו על המועצה, על נושאי משרה בה ועל עובדיה, חוקים וכללים שונים החלים על חברות ממשלתיות, המפורטים בסעיף, ובכלל זה, להכפיף את החברה לכללים המחייבים אדם הממלא תפקיד ציבורי על פי דין, לביקורת המדינה, לחובות הקבועים בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, ועוד, כמפורט בסעיף המוצע.

כי נושאי המשרה בחברה ימונו בהליך ראוי, לאחר שעברו בדיקה וסינון. מוצע לקבוע לפיכך, כי נושאי המשרה הבכירים בחברה – יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי – ימונו לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, וכן מוצע לקבוע, נוכח המטרות הציבוריות החשובות של החברה, כי אם החליטה הוועדה שלא להמליץ על המועמד משום שנתקיימה בו זיקה פוליטית לשר הממנה ולא מתקיימים בו "כישורים מיוחדים", לא ימונה המועמד למשרה. מאותו טעם מוצע לקבוע ביחס לשאר חברי הדירקטוריון, כי יקבעו השרים בהתייעצות עם המועצה תנאי כשירות, ותנאים לעניין סיום והעברה מכהונה, בין השאר בשל הרשעה בעבירה או בשל הגשת כתב אישום נגדו.

בסעיף 20 המוצע נקבע בנוגע לעובדי המועצה, כי המועצה תקבע נהלים לקבלת עובדים כך שיובטחו שקיפות, פומביות ומניעת הפליה, וכי על עובדי המועצה הממלאים תפקידים מתפקידי המועצה לפי החוק המוצע

⁷ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁹ ס"ח התשי"א, עמ' 248.

¹⁰ ס"ח התשי"ג, עמ' 115.

- (3) חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]¹¹;
- (4) חוק שירות המדינה (סיווג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹²;
- (5) חוק העונשין;
- (6) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979¹³;
- (7) חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992¹⁴, למעט סעיף 3א לחוק האמור ותקנות שהותקנו לפיו;
- (8) חוק הגבלת פרסומים (גופים ציבוריים), התשנ"ו-1996¹⁵;
- (9) חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997¹⁶;
- (10) חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹⁷;
- (11) חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁸;
- (12) חוק השימוש בתאריך העברי, התשנ"ח-1998¹⁹.
22. (א) מועצת החלב, וכל עובד מעובדיה הממלא תפקיד מתפקידיה לפי חוק זה, ימסרו חובות דיווח על פי דרישת השר או עובד משרדו שהסמך לעניין זה –
- (1) דוחות שנתיים ותקופתיים בנושאים שייקבעו בדרישה;
- (2) נתונים שהועברו אליהם לפי חוק זה.
- (ב) השר יתקין תקנות לעניין אופן העברת הנתונים לפי סעיף קטן (א) ולעניין הגנה על סודות מסחריים הנובעים מהם.
23. מועצת החלב תגיש תכנית שנתיית לאישור השר, ותפעל בהתאם לתכנית המאושרת. תכנית שנתיית

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 23 לצורך ביצוע פיקוח ובקרה אפקטיביים על פעילות המועצה, מוצע לקבוע, כפי שמקובל לגבי תאגידים סטוטוריים המבצעים פעילות דומה, כגון מועצת הצמחים והמועצה לענף הלול, כי המועצה תגיש לאישור שר החקלאות תכנית שנתיית ותפעל בהתאם לתכנית כאמור לאחר שתאושר.

סעיף 22 לשם הגברת השקיפות והיכולת לבצע פיקוח ובקרה על החלטות המועצה, מוצע לקבוע כי המועצה וכל אחד מעובדיה הממלא תפקיד על פי החוק המוצע, ימסור, על פי דרישת השר או מי מעובדי משרדו, דוחות שנתיים ותקופתיים בנושאים שייקבעו בדרישה, או נתונים שהועברו אליהם לפי חוק זה. כן מוצע לקבוע כי השר יתקין תקנות לעניין העברת נתונים אלו ובכלל זה לצורך הגנה על סודות מסחריים שעשויים להיות כלולים בנתונים אלו.

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

¹² ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

¹³ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

¹⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

¹⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 108.

¹⁶ ס"ח התשנ"ז, עמ' 66.

¹⁷ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

¹⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 226.

¹⁹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 312.

24. (א) השר, בהתייעצות עם מועצת החלב, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע היטלים שעל יצרנים ומחלבות לשלם למועצת החלב, ואת המועדים והדרכים לתשלומם, לרבות ניכויים מהתמורה שמשלמות המחלבות ליצרנים.

(ב) שיעור ההיטל ליצרן ולמחלבה בשנה פלונית לא יעלה על 2.5% מהמחיר המזערי האחרון שנקבע כאמור בסעיף 11(ב)1, בשנה שקדמה לה (להלן – שיעור ההיטל המרבי).

(ג) השרים רשאים, לבקשת מועצת החלב ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, ומנימוקים מיוחדים שיירשמו, להעלות, בצו, את שיעור ההיטל המרבי בשנה מסוימת; בקשת מועצת החלב לפי סעיף קטן זה תוגש רק אם נתקבלה החלטה על כך ברוב של שני שלישים מחברי דירקטוריון המועצה.

(ד) כספי היטלים לפי סעיף קטן (א), ייוקפו לחשבון קרנות שיוקמו לפי סעיף 25, לאחר שנוכו מהם הוצאות המינהל של מועצת החלב.

25. (א) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבעו הוראות לעניין הקמה וניהול של קרנות למימון –

(1) הויסות של כמויות החלב במשק;

(2) הפינוי של חלב עודף, עודפי חלב במכסה וחומרי גלם חלביים;

(3) פעולות אחרות של המועצה בהתאם לחוק זה.

(ב) סך הכספים הצבורים בכל קרן מן הקרנות האמורות בסעיף קטן (א), לא יעלה על סך כל כספי היטלים שנוקפו לחשבון אותה קרן לפי סעיף 24(ד) במשך שלוש שנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לבקשת מועצת החלב ומנימוקים מיוחדים שיירשמו, להעלות בצו את שיעור ההיטל המרבי לשנה מסוימת. כדי לוודא קבלת החלטה כאמור בהסכמה רחבה, מוצע לקבוע כי בקשה בעניין זה של מועצת החלב תופנה לשרים רק אם החלטת המועצה התקבלה ברוב של שני שלישים מחברי הדירקטוריון של המועצה.

לסעיף קטן (ד)

מוצע לקבוע כי כספי היטלים ייוקפו לחשבון קרנות שיוקמו לפי סעיף 25, לאחר שינוכו מהם הוצאות המינהל של המועצה.

סעיף 25 מועצת החלב מבצעת פעילות של ויסות כמויות החלב במשק, ופינוי של חלב עודף, עודפי

חלב במכסה וחומרי גלם חלביים, לצורך מימוש המטרה של אספקת חלב יציבה לצרכנים. לצורך מימון פעולות אלו מנהלת המועצה קרנות. מוצע לקבוע כי השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבעו הוראות לעניין הקמה וניהול של קרנות אלו. כן מוצע לקבוע כי סך הכספים הצבורים בכל קרן כאמור לא יעלה על סך כל כספי היטלים שנוקפו לחשבון אותה קרן לפי סעיף 24(ד) במשך שלוש שנים. הגבלה זו נועדה להבטיח כי בקרנות לא נצברים עודפים שאינם נדרשים לצורך ביצוע פעולות, וכי אם נצברות יתרות בקרנות המועצה תפעל לצמצום שיעור ההיטל במקביל, כדי להקטין את הנטל על היצרנים ועל המחלבות.

סעיף 24 פעילות מועצת החלב מומנה עד היום באמצעות "דמי שירות" ששולמו על ידי יצרני החלב והמחלבות. לאור עיגון מעמדה ותפקידיה של המועצה בחוק, מוצע לעגן בחוק גם הוראות שונות בדבר סמכות לגבות היטלים במקום דמי השירות ששולמו עד היום.

לסעיף קטן (א)

מוצע לעגן את סמכות השר, בהתייעצות עם המועצה, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לגבות היטלים מן היצרנים ומן המחלבות לצורך מימון פעולותיה. כן יקבע השר את המועדים והדרכים לתשלום היטלים אלו, לרבות בדרך של ניכוי מהתמורה שמשלמות המחלבות ליצרנים, וזאת לצורך ייעול הגביה.

לסעיף קטן (ב)

כדי לתחום את הנטל הכספי המוטל על יצרני החלב ועל המחלבות, מוצע להגביל את שיעור ההיטל ליצרן ולמחלבה, כך שבשנה פלונית הוא לא יעלה על 2.5% מהמחיר המזערי האחרון שנקבע כאמור בסעיף 11(ב)1 המוצע בשנה שקדמה לה (להלן – שיעור ההיטל המרבי). זאת בדומה להוראה הקבועה כיום בסעיף 36 לחוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973.

לסעיף קטן (ג)

לעתים נוצר מצב זמני, המחייב את הגדלת ההיטל באופן זמני. מוצע לעגן את סמכות שרי האוצר והחקלאות,

26. השר, בהתייעצות עם מועצת החלב, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע הוראות לעניין הכנת התקציב השנתי של המועצה ואישורו, הגבלת הוצאות התקורה בתקציב המועצה, וניהול מערכת הכספים של המועצה וביקורת עליה, ובכלל זה לעניין הגשת תקציבים ותחזיות כספיות ופרסום מאזנים שנתיים.

הוראות לעניין
תקציב מועצת
החלב

פרק ה': עונשין וסמכויות פיקוח ואכיפה

27. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שלושה חודשים, או קנס הגבוה מבין אלה: עונשין קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין או קנס פי שלושה מערך הטובין או השירות שלגביהם נעברה העבירה:

- (1) ייצר חלב גולמי בניגוד להוראות סעיף 7(א) או (ב);
 - (2) שיווק חלב גולמי בניגוד להוראות סעיף 7(ד);
 - (3) ייצר או שיווק מוצרי חלב בניגוד להוראות סעיף 7(ה);
 - (4) ייצר, שיווק, רכש או מכר חלב עורף או עודפי חלב במכסה, בניגוד להוראות סעיף 7(ו);
 - (5) ייצר, שיווק, רכש או מכר חלב, או ביצע כל פעולה אחרת, בניגוד להוראות לפי סעיף 10(א);
 - (6) השמיד חלב במכסה או חלב עורף בלא היתר, בניגוד להוראות סעיף 8;
 - (7) מכר או רכש חלב בקר במכסה, חומרי גלם חלביים או שירותי ייבוש וחיבוץ של חלב, בניגוד להוראות סעיף 12.
- (ב) בסעיף זה, "ערך הטובין או השירות שלגביהם נעברה העבירה" –

- (1) לגבי חלב בקר גולמי – המחירים המזעריים לפי סעיף 11(ב)(1) בעת ביצוע העבירה, כשהם מוכפלים בכמות החלב שלגביו נעברה העבירה;
- (2) לגבי חומרי גלם חלביים – המחירים המרביים לפי סעיף 11(ב)(2), כשהם מוכפלים בכמות חומרי הגלם שלגביהם נעברה העבירה;
- (3) לגבי שירותי ייבוש וחיבוץ של חלב – המחירים המרביים לפי סעיף 11(ב)(2), כשהם מוכפלים בהיקף השירותים שלגביהם נעברה העבירה;
- (4) לגבי מוצרי חלב – ערך השוק של כלל המוצרים שלגביהם נעברה העבירה;
- (5) לגבי חלב צאן גולמי – ערך השוק של כלל החלב שלגביו נעברה העבירה.

ד ב ר י ה ס ב ר

וביקורת עליה, ובכלל זה לעניין הגשת תקציבים ותחזיות כספיות ופרסום מאזנים שנתיים.

סעיף 27 הסעיף המוצע קובע עבירות ועונשים על הפרת הוראות החוק השונות המפורטות באותו סעיף. העונש שנקבע הוא תקופת מאסר של עד שלושה חודשים, או קנס הגבוה מבין אלה: קנס לפי סעיף 61 (א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או קנס פי-שלושה מערך הטובין או השירות שלגביהם נעברה העבירה.

סעיף 26 כדי להבטיח פיקוח ובקרה על תקציב המועצה, ובכלל זה להבטיח פיקוח על הוצאות התקורה של המועצה, מוצע לקבוע כי שר החקלאות, בהתייעצות עם מועצת החלב, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע הוראות לעניין הכנת התקציב השנתי של המועצה ואישורו, הגבלת הוצאות התקורה בתקציב המועצה, וניהול מערכת הכספים של המועצה

28. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 27 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או אדם האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 27 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

29. (א) השר רשאי להסמיך, מבין עובדי המדינה, מפקחים לעניין חוק זה, ובלבד שלא יוסמך מפקח, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מפניית המשרד אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסמכת השר לביטחון הפנים;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים ככל שהורה השר בהסמכת השר לביטחון הפנים.

(ב) הודעה על הסמכת מפקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

30. (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי מפקח, לאחר שהודעה לפי סעיף 31 –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להביח או להקל על ביצוע הוראות חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995²⁰;

(3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 הסעיף המוצע מפרט את סמכויות הפיקוח והאכיפה שיוקנו למפקחים שיוסמכו לפי החוק, ובכללם סמכות לדרוש מכל אדם למסור שם ומענו ולהציג תעודה מזהה, סמכות לדרוש מסירת ידיעות ומסמכים, סמכות לערוך בדיקות ומדידות וליטול דוגמאות, וסמכויות כניסה למקום כלשהו, למעט בית מגורים, בלא צו של בית משפט. בנוסף, יוקנו למפקחים שיוסמכו לפי החוק, סמכויות לערוך חקירה לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות). לתפוס בעל חיים, כלי רכב, חלב, חומרי גלם חלביים, מוצרי חלב ומסמכים הקשורים לעבירה כאמור ולבקש ולבצע צווי חיפוש בבתי מגורים אם התערור חשד לעבירה על החוק.

סעיף 28 הסעיף המוצע קובע אחריות של נושאי משרה בתאגיד למניעת עבירות על החוק, כך שנושא משרה בתאגיד יהיה חייב לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע עבירות על החוק בידי התאגיד או עובדיו. כן נקבעת חזקה שמעבירה את נטל הראייה לנושא המשרה, כאשר היתה הפרה של הוראות החוק בידי התאגיד.

סעיף 29 הסעיף המוצע קובע הוראות לעניין הסמכת מפקחים מקרב עובדי המדינה לפיקוח על קיום הוראות החוק המוצע. התנאים להסמכת המפקחים הם שמשטרת ישראל לא התנגדה להסמכתם, שהם קיבלו הכשרה מתאימה ושהם עומדים בתנאי כשירות נוספים שייקבעו בעניין.

²⁰ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי טיס או לכלי רכב, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.
(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)²¹, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס בעלי חיים, חלב, חומרי גלם חלביים, מוצרי חלב, מסמכים וחפצים הקשורים לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969²² (להלן – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים, ככל שלא נקבעו לגביה הוראות לפי סעיף 10(ב)(7) לחוק זה;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישות מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-7(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996²³, בשינויים המחויבים.

(ד) אין בסמכויות מפקח לפי חוק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין אחר.

31. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ויהיו מפקחים ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא לובש מדי מפקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה המנהל הכללי של המשרה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודת מפקח המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק ו': הוראות שונות

32. (א) חבר הדירקטוריון או האסיפה הכללית של מועצת החלב, חבר ועדת המכסות או ניהוד עניינים עובד מועצת החלב (בסעיף זה – חבר), יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניהוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.

דבריו הסבר

סעיף 32 להסדרת סוגיית ניהוד העניינים של חברי דירקטוריון מועצת החלב והאסיפה הכללית, חברי ועדת המכסות ועובדי מועצת החלב, מוצע לקבוע, כי הם יימנעו מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות, אם הנושא הנדון בהם עלול להביאם למצב של ניהוד עניינים

סעיף 31 מוצע לקבוע כי מפקח שיוסמך לפי החוק לא יעשה שימוש בסמכויותיו לפי החוק אלא אם כן ניתן לוהותו בבירור באמצעות מדים מתאימים, שאינם נראים כמדי משטרה, תג זהויה ותעודת מפקח.

²¹ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

²² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

²³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(ב) התברר לחבר כי נושא הנדון בישיבה או המטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש הדירקטוריון, ליושב ראש האסיפה כללית ליושב ראש ועדת המכסות או למנהל הכללי של מועצת החלב, לפי העניין.

(ג) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), חבר באסיפה הכללית של מועצת החלב רשאי להביא בחשבון את עניינו של המגזר שהוא נציגו, באופן ההולם את מטרות חוק זה, ולא יראו אותו כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

(ה) בסעיף זה –

“עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או של גוף שחבר או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או של גוף שיש לאחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה;

“קרוב” – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר.

33. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק רישוי עסקים, התשכ”ח–1968²⁴, ופקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ”ג–1983²⁵.

34. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

פרק ז': תיקונים עקיפים, תחילה והוראות מעבר

35. חוק תכנון משק החלב בישראל, התשנ”ב–1992²⁶ – בטל.

36. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש”ס–2000²⁷ –
(1) בתוספת הראשונה, אחרי פרט 34 יבוא:

“35. חקלאות – החלטה של רשות לפי חוק תכנון משק החלב, התשס”ח–2008”.

ד ב ר י ה ס ב ר

עסקים, התשכ”ח–1968, ופקודת בריאות הציבור (מזון) [נוסח חדש], התשמ”ג–1983.

34. סעיף מוצע לקבוע כי לשר החקלאות תהיה סמכות ביצוע לגבי החוק המוצע וכי הוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין אחר לשם ביצועו של החוק.

35. סעיף מוצע לבטל את חוק תכנון משק החלב בישראל, התשנ”ב–1992, שהוראותיו מוחלפות בהוראות החוק המוצע. נוסח החוק האמור ערב פרסומה של הצעת חוק זו מובא בנספח לדברי ההסבר.

36. סעיף מוצע לתקן בתיקון עקיף את הוראות חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש”ס–2000.

בין התפקיד לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלהם. בצד זאת מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי חבר באסיפה הכללית של מועצת החלב רשאי להביא בחשבון את עניינו של הגוף שהוא נציגו, ובלבד שהדבר הולם את מטרות חוק זה, ולא יראו אותו כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד. הבהרה זו עשויה להידרש בשל חבותם באסיפה הכללית של נציגי גופים בעלי עניין בפעילות מועצת החלב, כגון נציגי המגדלים והמחלבות. ראו לעניין זה: דוח המועצה לתאגידים ציבוריים, חלק חמישי: חובות האמונים והזהירות של נושאי משרה בתאגיד ציבורי.

33. סעיף מוצע להבהיר שאין בהוראות השונות של החוק המוצע כדי לגרוע מהוראות חוק רישוי

²⁴ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 24.

²⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ’ 749.

²⁶ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 139.

²⁷ ס”ח התש”ס, עמ’ 190.

"14. ערעור לפי סעיף 9(ה) לחוק תכנון משק החלב, התשס"ח-2008."

37. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו. תחילה
38. השר יאשר, בצו, עד יום תחילתו של חוק זה, את המטרות של חברת "המועצה לענף החלב בישראל (ייצור ושיווק)", העולות בקנה אחד עם הוראות סעיף 14(א) לחוק זה; מטרה שאינה עולה בקנה אחד כאמור – בטלה.
39. החל במועד מינויה של ועדת המכסות לפי חוק זה, ימשיכו לחול הוראות סעיפים 2, 3, 4, 5, 6, 8(ב) ו-9(ג) ו-9 לפי הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), התשכ"ז-1967²⁸ (בסעיף זה – צו הפיקוח), כל עוד לא נקבעו תקנות באותו עניין לפי סעיף 10(א) לחוק זה, ואולם הסמכויות הנתונות למנהל בסעיפים האמורים בצו הפיקוח, יהיו נתונות לוועדת המכסות לפי חוק זה, ויראו את מי שנקבעה לו מכסת חלב לפי צו הפיקוח, כמי שנקבעה לו מכסת חלב לפי חוק זה.
40. (א) על אף האמור בסעיף 11(ב)1 לחוק זה, בתקופה שעד תום שש שנים מיום תחילתו של חוק זה, יראו את מחירי המטרה כשהם מעודכנים לפי הוראות סעיף קטן 2(ב), כמחירים המזעריים לעניין אותו סעיף; בסעיף זה, "מחירי המטרה" – המחירים שעל מחלבה לשלם ליצרן בעבור ליטר חלב בקר במכסה, כולל דמי שירות, כפי שנקבעו בפרסום האחרון שהוציא המשרד בעניין זה לפני תחילתו של חוק זה.
- (ב) השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבעו בתקנות, עד תחילתו של חוק זה, את המנגנון לעדכון מחירי המטרה, לפי נהל ההתחשבנות של מחיר המטרה שנקבע בפרסום האחרון שהוציא המשרד בעניין זה לפני תחילתו של חוק זה.
- (ג) צו ראשון לגבי מחירים מזעריים לפי סעיף 11(ב)1 לחוק זה, יפורסם שישה חודשים לפחות לפני תום התקופה האמורה בסעיף קטן 2(א) וייכנס לתוקפו בתום אותה תקופה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 39 בסעיף המוצע קבועות הוראות מעבר לעניין מכסות חלב וקביעתן, הקניית סמכויות מנהל המכסות לפי צו החלב לוועדת המכסות לפי החוק המוצע, והחלת הוראות מסוימות מצו החלב על מכסות שייקבעו על ידי ועדת המכסות, וזאת בתקופת המעבר עד לביטולו הכולל של צו החלב והחלפתו בתקנות לפי סעיף 10(א) המוצע.

סעיף 40 בסעיף המוצע כלולות הוראות מעבר לעניין קביעת מחירי המטרה וכן לוח זמנים לפרסום ולכניסה לתוקף של צו ראשון לגבי מחירים מזעריים (כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 11 המוצע). כמו כן כלולות בסעיף זה הוראות מעבר לעניין מחירים מרביים, הקובעות שעד לכניסתו לתוקף של צו לפי חוק הפיקוח לגבי מחירים מרביים, כאמור בסעיף 11(ב)2 המוצע, יראו את המחירים שנקבעו בפרסום האחרון שהוציא משרד החקלאות בעניין זה לפני תחילתו של החוק המוצע, כשהם מעודכנים לפי

לעניין סמכות בתי משפט לעניינים מינהליים לדון בעתירות מינהליות על החלטת רשות לפי החוק המוצע ולעניין הסמכות לדון בערעור מינהלי על החלטת ועדת הערר (ר' דברי ההסבר לסעיף 9 לחוק המוצע).

סעיף 37 מוצע לקבוע כי מועד תחילת החוק יהיה 90 ימים מיום פרסומו. התחילה הנדרשת נדרשת לצורך עיגון מנגנון העדכון למחיר המטרה בתקנות לפי סעיף 40(ב) המוצע ואישור מטרות המוצע לפי סעיף 38 המוצע, וכן לצורך התקנת תקנות ומינוי ועדת המכסות.

סעיף 38 הסעיף המוצע קובע כי עד יום תחילתו של החוק, שר החקלאות יאשר בצו את מטרות חברת "המועצה לענף החלב בישראל (ייצור ושיווק)" התואמות את תפקידי מועצת החלב לפי החוק המוצע; כמו כן, מוצע לקבוע כי כל מטרה ממטרות החברה שבמסמכי היסוד שאינה עולה בקנה אחד עם תפקידי המועצה לפי החוק – בטלה.

²⁸ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2987.

- (ד) על אף האמור בסעיף 11(ב)2 לחוק זה, עד לכניסתו לתוקף של צו לפי חוק הפיקוח לגבי מחירים מרביים כאמור באותו סעיף, יראו את המחירים שנקבעו בפרסום האחרון שהוציא המשרד בעניין זה לפני תחילתו של חוק זה, כשהם מעודכנים לפי מנגנון עדכון שיפורסם באתר האינטרנט של המשרד, כמחירים המרביים לעניין אותו סעיף.
- (ה) המנהל הכללי של המשרד יפרסם ברשומות הודעה בדבר המחירים המעודכנים לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ד); הודעה כאמור תפורסם גם באתר האינטרנט של המשרד.
- (א) עד לקביעתם של היטלים לפי סעיף 24(א) לחוק זה, ישלמו היצרנים והמחלבות למועצת החלב היטלים בשיעורים הקבועים בתוספת.
- (ב) השרים, בהתייעצות עם מועצת החלב ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים, בצו, לשנות את שיעורי ההיטלים הקבועים בתוספת.
- (ג) ההיטלים על היצרנים ישולמו בדרך של ניכויים מהתמורה שמשלמות המחלבות ליצרנים בעבור חלב גולמי.

תוספת

(סעיף 41(א))

1. ההיטל ליצרני חלב בקר – 3.63 אג' לליטר חלב גולמי;
2. ההיטל ליצרני חלב צאן – 3.61 אג' לליטר חלב גולמי;
3. ההיטל למחלבות – 0.21 אג' לליטר חלב גולמי.

ד ב ר י ה ס ב ר

- מנגנון עדכון שיפורסם באתר האינטרנט של המשרד, כמחירים המרביים לעניין אותו סעיף.
- סעיף 41 בסעיף המוצע קבועות הוראות מעבר לעניין היטלים. מוצע לקבוע כי עד לקביעת היטלים בידי השר בתקנות לפי סעיף 24(א) לחוק המוצע, יהיו
- ההיטלים שעל יצרנים ומחלבות לשלם למועצה בשיעורים הקבועים בתוספת לחוק, וכי היטלי היצרנים ישולמו באמצעות ניכויים מהתמורה שמשלמות המחלבות ליצרנים בעבור חלב גולמי, בהתאם להסדר הנוהג היום לעניין דמי שירות.

נספח לדברי הסבר

(ב) בסעיף זה תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודה, אלא אם כן יש בסעיף זה הוראה מפורשת אחרת.

(ג) במכירה שנעשתה בשנות המס 1999 ו-2000, יחולו, לפי בקשתו של המעבייר מכסת חלב (להלן – המוכר), נוסף על הוראות סעיף 91(א) ו-(ב) לפקודה, הוראות אלה:

(1) יראו את התמורה מהמכירה כרווח הון ריאלי שנובע בחלקים שנתיים שווים בתוך תקופה של חמש שנות מס, שתחילתה בשנת המס שבה נערכה המכירה (בסעיף זה, לגבי כל אחד מהחלקים – חלק רווח ההון היחסי);

(2) על אף הוראות פסקה (1), יהיה המוכר חייב לשלם, בתוך 30 ימים מיום המכירה, מקדמות כמפורט להלן, ויחולו לגביהן הוראות סעיף 91(ד) לפקודה:

(א) מקדמה על חשבון המס על חלק רווח ההון היחסי שנובע בשנת המכירה;

(ב) מקדמות על חשבון המס על חלק רווח ההון היחסי שנובע בכל אחת מארבע שנות המס שלאחר שנת המכירה (בסעיף זה – השנים הבאות); כל מקדמה תהא בסכום המקדמה האמורה בפסקת משנה (א) ואולם לענין שיעורי המס והזיכויים בחישוב המקדמה יראו את חלק רווח ההון היחסי בכל אחת מהשנים הבאות כאילו היה הכנסתו היחידה של המוכר בשנת המס;

(3) סכום המקדמה בשל חלק רווח ההון היחסי לשנת מס שלגביה נערך חישוב מס, יתואם לפי שיעור עליית המדד מתום שנת המס שבה שולמה המקדמה עד תום אותה שנת מס שלגביה נערך החישוב;

(4) לענין חישוב המס בכל אחת מהשנים הבאות, יתואם חלק רווח ההון היחסי לפי שיעור עליית המדד מתום שנת המס שבה נערכה המכירה עד תום שנת המס שלגביה נערך החישוב.

(ד) ביקש מוכר שחלות לגביו הוראות סעיף 91(ו) לפקודה כי יחולו לגביו הוראות סעיף זה, לא יחולו לגביו הוראות סעיף 91(ו) האמור.

(ה) במכירה שנעשתה בשנות המס 2001 עד 2003 יחולו הוראות סעיף זה, ואולם –

(1) במכירה בשנות המס 2001 או 2002 – בכל מקום, במקום "חמש" יקראו "ארבע" ובמקום "מארבע" יקראו "משלוש";

וזה נוסחו של חוק תכנון משק החלב בישראל, התשנ"ב-1992, ערב פרסומה של הצעת חוק זו:

הגדרות

1. בחוק זה –

"חלב" – נוזל, למעט קולוסטרומ, המתקבל על ידי חליבה של פרה, כבשה או עז;

"מוצר חלב" – מוצר שמרכיב החלב שבו לפי משקל הוא למעלה מחמישים אחוזים ממשקל המוצר;

"מזון" – כהגדרתו בפקודת בריאות הציבור (מזון) (נוסח חדש), התשמ"ג-1983;

"ייצור מקומי" – ייצור חלב בישראל על ידי מי שנקבעה לו מכסת חלב מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן – חוק הפיקוח);

"שיווק" – סחר בחלב ובמוצריו בסיטונות, לרבות העברתם לאחר בכל דרך מרכזי העברה של בעלות או חזקה;

"השר" – שר החקלאות.

ייחוד השיווק

2. (א) שיווק חלב ומוצריו בישראל יהיה מייצור מקומי בלבד, או מייבוא שהותר על פי סעיף קטן (ב).

(ב) שר התעשייה והמסחר רשאי, לאחר התייעצות עם שר החקלאות, להתיר יבוא מוצרי חלב לישראל, בכפוף להוראות כל אמנה בינלאומית שישראל צד לה.

היקף הייצור

3. (א) השר יקבע את היקף הייצור המקומי מדי שנה על פי ההיקף החזוי של מלוא הצריכה של חלבון חלב ומוצריו או של שומן חלב ומוצריו, לפי הגבוה מביניהם.

(ב) השר רשאי לשנות את היקף הייצור המקומי שקבע לפי סעיף קטן (א), אם ראה שנוצרו תנאים המצדיקים זאת.

מכסות חלב

4. חלוקת מכסות חלב מכוח צו על פי חוק הפיקוח, תהא כפופה להיקף הייצור המקומי כאמור בסעיף 3, ולהוראות הצו בדבר מעבר למכסות אישיות.

רווח הון במכירת מכסת חלב – הוראות מיוחדות למכירות בשנים 1999 עד 2003

4א. (א) בסעיף זה –

"מכירה" – העברה של מכסת חלב שהותרה לפי הוראות הצו האמור בסעיף 4;

"הפקודה" – פקודת מס הכנסה.

נספח לדברי הסבר

החלת הוראות

7. חלב ומוצריו שיובאו לישראל בניגוד להוראות סעיף 2, יראו אותם כטובין מוברחים ויחולו עליהם הוראות פקודת המכס, החלות על טובין מוברחים.

תחילה

8. תחילתו של חוק זה ביום כ"ט באייר התשנ"ב (1 ביוני 1992).

(2) במכירה בשנת המס 2003 – בכל מקום, במקום "חמש" יקראו "שלוש" ובמקום "מארבע" יקראו "משתי".

ביצוע ותקנות

5. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

עונשין

6. העובר על הוראות סעיף 2(א), דינו – קנס.